

Obsah

I. Teoretická a historická část	15
1 Proč prezentovat liturgický textil (<i>Markéta Grill Janatová, Jitka Jonová, Radek Martinek</i>)	16
1.1 Objevovat neznámé – oděv liturgie, jeho smysl a symbolika	16
2 Liturgický oděv a textil jako zdroj informací (<i>Milan Jančo, Alena Nachtmannová</i>).....	30
2.1 Liturgický textil jako šlechtická donace	30
2.2 Liturgický textil křesťanský a židovský: stejný textil – různá náboženství	34
3 Vývoj prezentace liturgického textilu (<i>Markéta Grill Janatová, Jitka Jonová, Radek Martinek, Radek Polách</i>)	40
3.1 Vystavování liturgického textilu v Čechách a na Moravě v 19. století.....	40
3.2 Vystavování liturgického textilu v Čechách a na Moravě v průběhu 20. století a na počátku 21. století	48
3.2.1 Prezentace liturgických a církevních pokrývek hlavy v 19. a 20. století	54
3.3 Paramentní firmy a jejich prezentace v období do poloviny 20. století	59
3.4 Diecézní muzea a jejich poslání (podle dokumentů církve).....	61
3.4.1 Diecézní muzea v českých zemích jako významný prostor prezentace liturgického textilu	67
3.5 Příklady zahraničních dlouhodobých a krátkodobých expozičních liturgického textilu (<i>Markéta Grill Janatová, Milan Jančo, Jitka Jonová, Radek Martinek</i>).....	73
3.5.1 Paramenta v konfrontaci v německojazyčných oblastech.....	73
3.5.2 Rakousko	78
3.5.3 Stát Vatikán a Itálie.....	82
3.5.4 Portugalsko.....	87
3.5.5 Švýcarsko.....	88
3.5.6 Prezentace v zámoří	89

II. Praktická část	91
4 Výstavní prostory (<i>Milan Jančo, Jitka Jonová, Marie Kuldová, Alena Samohýlová, Daniela Schalldach</i>)	92
4.1 Obecné podmínky.....	92
4.2 Výstavní prostor muzejního typu	93
4.2.1 Relativní vlhkost vzduchu (RV, RH)	94
4.2.2 Teplota.....	96
4.2.3 Osvětlení / Intenzita světla.....	96
4.2.4 Péče o vystavované předměty během výstavy	99
4.2.5 Zabezpečení a ochrana před návštěvníky.....	101
4.2.6 Shrnutí	102
4.3 Výstavní prostor <i>in situ</i> v sakrálních objektech a památkových objektech	103
4.3.1 Obecné zásady pro krátkodobé prezentace.....	103
4.3.2 Předpisy a požadavky církve na sakrální, liturgický prostor.....	105
4.3.3 Příklady prezentace parament <i>in situ</i> v sakrálních objektech (krátkodobé a dlouhodobé).....	108
4.3.4 Obecné zásady k použití vitrín při prezentaci <i>in situ</i>	113
4.3.5 Shrnutí doporučení pro expozice mimo muzea.....	114
4.3.6 Historické liturgické textilie v kostelích a kaplích hradů a zámků ve správě Národního památkového ústavu	116
4.3.7 Liturgický textil hradních a zámeckých kaplí vystavovaný <i>in situ</i>	119
5 Prezentace a aktuální stav exponátu (<i>Michaela Závadská</i>)	126
5.1 Zhodnocení aktuálního stavu předmětu a základní ošetření před jeho vystavením.....	126
5.1.1 Biologické poškození	128
5.1.2 Mechanická poškození	130
5.1.3 Fyzikálně-chemická poškození tkaniny.....	133
5.1.4 Prach a skvrny	135
6 Restaurování a konzervace liturgického textilu (<i>Michaela Závadská</i>).....	137
6.1 Cíl konzervace a restaurování.....	137
6.2 Příprava konzervátorsko-restaurátorského záměru a volba restaurátora	138
6.3 Konzervátorsko-restaurátorská zpráva.....	139

7	Výstavní adjustace liturgického textilu (<i>Markéta Grill Janatová, Jitka Jonová, Radek Polách, Alena Samohýlová, Michaela Závadská</i>).....	141
7.1	Obecná doporučení a způsoby adjustace.....	141
7.1.1	Materiály pro výrobu adjustačních prvků	143
7.2	Ramínka	152
7.2.1	Úprava jednotlivých typů paramentních ramínek	159
7.3	Stojany, figuríny a krejčovské panny	166
7.3.1	Návody na výrobu korpusů, krejčovských pan a skořepin na míru	172
7.3.1.1	Krejčovská panna a korpus z polyethylenové pěny	173
7.3.1.2	Krejčovská panna z pletiva	181
7.3.2	Korpusy	183
7.3.2.1	Korpus z materiálů Fosshape® a Formetal®	184
7.3.2.2	Korpus na kasuli z vlnité lepenky archivní kvality s potahem	188
7.3.2.3	Korpus z hliníkového plechu s potahem	190
7.3.2.4	Skořepina z papírové pásky archivní kvality s vrstvou vodou aktivovatelného lepidla	192
7.3.2.5	Skořepina z bavlněného nebo lněného plátna nižší a střední dostavy	196
7.3.3	Výroba korpusů pro liturgické oděvy na příkladu použití tahokovu a Mirelonu®	201
7.4	Doporučení pro adjustaci jednotlivých liturgických oděvů a textilií	212
7.4.1	Adjustace liturgického roucha jako uměleckořemeslné památky	212
7.4.2	Adjustace podle užití při liturgii	220
7.4.3	Postřehy k vystavení církevních pokrývek hlavy	229
8	Prezentace historického liturgického textilu v kopiích (<i>Markéta Grill Janatová, Petr Janíček, Radek Polách, Veronika Šovar</i>)	231
8.1	Výroba kopie Třeboňského antependia – ochrana exponátu realizovaná formou vystavení jeho kopie	234
8.2	Prezentace kopií liturgických a církevních pokrývek hlavy	238
8.3	„Do It Yourself“ výroba kopií historických liturgických oděvů	242
9	Instalace liturgického textilu ve výstavě a jeho uložení při transportu (<i>Daniela Schalldach</i>)	247
9.1	Uložení liturgického textilu během přepravy	248

10 Informační zdroje a edukace (<i>Markéta Grill Janatová, Milan Jančo, Jitka Jonová</i>).....	251
10.1 Popisky.....	251
10.1.1 Struktura popisku	251
10.1.2 Příklady popisků.....	254
10.2 Edukace.....	256
10.2.1 Návštěvníci.....	256
10.2.1.1 Děti a mládež	256
10.2.1.2 Dospělí návštěvníci	261
10.2.1.3 Rodiče a děti	261
10.2.1.4 Senioři	262
10.2.2 Návštěvníci se speciálními potřebami.....	265
10.2.2.1 Návštěvníci s pohybovým znevýhodněním	267
10.2.2.2 Návštěvníci se sluchovým znevýhodněním	270
10.2.2.3 Návštěvníci se zrakovým znevýhodněním.....	271
10.2.2.4 Návštěvníci s mentálním postižením	274
10.3 Další formy prezentace parament	278
Příloha: Přehled vybraných textilních materiálů, vazeb tkanin, textilních vláken a výzdobných technik (<i>Alena Samohýlová</i>).....	281
A) Textilní vlákna a materiály	281
B) Technologický rozbor tkaniny.....	394
C) Charakteristika nití	395
D) Vazby tkanin	395
E) Stuhý, pásky, tkanice, šňůry, třásně a střapce	300
F) Výzdobné techniky – výšivka, aplikace	303
G) Krajka	310
Summary.....	321
Použitá a doporučená literatura.....	327
Internetové zdroje	341
Obrazová příloha a autoři fotografií	344